

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 115. Quid notandum circa Beneficium requirens Sacerdotium, & quæ
tum sint obligationes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42600

cum plurimi per substitutos faciant: si tamen quis faciat per seipsum, & in eadem Ecclesia habeat dignitatem cum beneficio, hæcque dignitas ac beneficium maneant duo beneficia, aut sint unita principaliter, præstari debent utraque onera & officia annexa, nisi eodem tempore concurrant, tunc enim unum peragi debet per substitutum. Et idem est, si unum sit alteri tantum ad vitam possidentis accessorie unitum, quia etiam tunc manent duo beneficia: si tamen in perpetuum sint accessorie unita cum extinctione inferioris tituli, tenetur tantum ad onera dignitatis. Vide *Leur.* p. 1. q. 419.

Q. 115. *Quid notandum sit circa beneficium requirens Sacerdotium, & qua tunc sint obligationes. R.* 214

§. I. Si verba requirentia Sacerdotium sint negativa, v. g. *nullus, nisi qui actu sit Sacerdos, habeat beneficium*, debet prius esse actu Sacerdos, quam obtineat beneficium, uti habet communis contra *Gonz.* Si sint affirmativa, v. g. *instituetur Sacerdos, qui Missas celebret*, graves DD. putant sufficere, quod sit Clericus aptus fieri Sacerdos, quia videtur tantum significari, quod debeat esse Sacerdos, quando Missæ erunt ex obligatione beneficii celebrandæ: Alii cum *Castrop.* t. 13. d. 1. p. 6. n. 12. & *Leur.* p. 1. q. 102. n. 1. dicunt prærequiri Sacerdotium, quia aliàs non habet qualitatem requisitam, nam esse aptum ad Sacerdotium non est simpliciter esse Sacerdotem; *Gonz. Garc.* p. 7. c. 1. n. 58. *Luca* de benef. d. 96. n. 18. tenent sufficere Sacerdotium aptitudine, si requiratur per legem, uti est in beneficiis parochialibus; si autem requiratur per hominem, uti est in foundationibus, tenent requiri Sacerdotium actu.

§. II. Si verba dicant, *instituetur, qui Missas celebret*, plerique dicunt fati esse & requiri, ut sit
Cle-

Clericus aptitudine, ac voluntate Sacerdos; *Az.* putat, si fundator fuerit laicus, debere esse actu Sacerdotem, quia laici non examinant sed supponunt inesse qualitates requisitas; & videntur consentire *Garc.* & *Leur.* q. 313. E contra *Felin.* *Gonz.* *Barb.* *Garc.* *Lott.* *Castrop.* n. 18. *Leur.* q. 102. n. 2. probabiliter dicunt satis esse, quod sit Clericus, quamvis nec actu nec aptitudine proximâ sit Sacerdos, dummodo sit 14. annorum, quia potest per alium Missas celebrare. Idem tenet cum aliis *Gob.* in Exp. t. 3. n. 574., & etiam plures cum *Luca* d. 58. n. 2. docent beneficia non ideo debere censerî sacerdotalia, quod habeant annexum onus celebrationis Missarum, cum hoc expleri possit per alium, uti dicitur n. 817. Idem docet d. 61. n. 8. & d. 96., n. 4., ubi n. 12. notat, quod nomine Presbyteri etiam aliquando significetur Clericus constitutus in Minoribus, sed ante omnia attendendum est, ubi & à quo conceptum sit instrumentum fundationis, & quid secundum morem loquendi censerî possit intelligi per talia verba, hinc rectè dicit *Leur.* q. 312. nunc per Presbyterum intelligi Sacerdotem, quamvis Presbyter de se significet tantum seniore.

316 §. III. Si requiratur Sacerdotium actu in eo, qui beneficium obtinebit, adhuc dubium est, an presentandus debeat esse actu Sacerdos, & hoc colligendum est ex verbis, quæ si respiciant actum presentationis, v. g. *Præsentetur Sacerdos, qui Missas celebret*, prærequiritur Sacerdotium; si respiciant potius officium presentati, v. g. *præsentetur, qui Missas per se celebret*, aut si fundator simpliciter dicat beneficium esse sacerdotale, satis est tum habere annum 25., & intra annum fieri Sacerdotem, *Garc.* *Corr.* *Lott.* Estque perinde quoad hoc, sive fundatio sit laica sive ecclesiastica, *Garc.* *Lott.* *Leur.* p. 2. q. 162. §. IV.

§. IV. Si verba requirant, ut providendus cele- 817
 bret missas, sed non exprimant, ut *per seipsum*, po-
 test semper per alium, quia potest quis per alium,
 quod potest per seipsum; & qui facit per alium, est
 perinde, ac si faciat per seipsum, Reg. 68. & 72. Juris in
 6. Bonc. Dian. Castrop. n. 18. Luca supra, Lugo in
 Resp. mor. l. 5. d. 9. n. 9. Et universim quando in
 his & similibus dubium est de mente fundatoris, est
 maximè attendendum ad circumstantias, de quibus
 Luca d. 96. n. 10., & ad observantiam temporis præ-
 teriti, Lugo d. 6. n. 9. & Luca n. 8. Vide Leur. supra,
 qui rectè notat, ubi mens fundatoris est clara, non
 debere attendi ad observantiam contrariam, cùm
 nequidem Papa præsumatur velle tollere leges fun-
 dationis.

§. V. Quamvis verba dicant, ut talis providen- 818
 dus fiat Sacerdos & personaliter resideat, adhuc du-
 bium est, an teneatur celebrare per seipsum, nam
 non est certum plùs inde colligi, quàm desiderium
 fundatoris, ut aptus sit celebrare per seipsum, & ita
 resolvit S. Congreg. teste Lugo n. 10. Putant tamen
 Garc. Fill. Leur. p. 1. q. 102. n. 4., si præter onus
 Missarum sit annexum onus juvandi Parochum in
 Cura aut choro, teneri ad Missas per seipsum, quia
 videtur exigi servitium personale.

§. VI. Si ex fundatione sit cautum, ut capella- 819
 nus per seipsum celebret Missas, simplici adhuc con-
 ferri potest clerico in ea ætate constituto, ut intra
 annum ad Sacerdotium promoveri queat, S. Con-
 greg., Nav. Gonz. Garc. Leur. n. 3.

§. VII. Si obligetur celebrare per seipsum, & 820
 legitimè impediatur, non tenetur substituere alium,
 qui pro se suppleat: si obligetur celebrare per seipsum
 vel per alium, si non possit per seipsum, debet per
 alium, vel saltem per seipsam alio tempore vel loco,

secundum præsumptam voluntatem fundatoris, cuius mens sic potest impleri; nec obligatio extinguatur per impedimentum, *Castrop. n. 25.* Si autem celebret per alium, non tenetur dare, quantum ex fructibus beneficii respondet uni Missæ, sed satis est dare ordinarium stipendium, decretum enim de non constituenda Missa ab alio celebranda, retentâ sibi parte stipendii, non spectat ad beneficiarios, uti *S. Congreg. declaravit apud Lugo supra, & de Euch. d. 21. n. 30.*

321 §. VIII. Si fundatio habeat, ut fiat Sacerdos vel amittat fructus, non ideo est beneficium Sacerdotale, potest enim non fieri Sacerdos, si velit fructus amittere, *Lott. Leuv. q. 312. n. 5.*, ubi n. 6. notat posse beneficium quandoque non esse sacerdotale, quamvis præbenda sit talis.

322 Q. 116. *An dispensatus in aetate ad Sacerdotium, hoc ipso sit capax beneficii requirentis Sacerdotium, quamvis in supplica non sit petita dispensatio pro beneficio.* R. Si beneficium sit curatum, non est capax, uti dictum est n. 795. & 807. Si beneficium sit simplex, adhuc negat capacem esse *Corr. l. 3. c. 7. n. 9. & 15.*, citatque pro se *Rebuff. & Barb.*, sed oppositum videtur tenendum secundum dicta n. 802., si enim fundatio non requirat qualitatem ætatis sed Sacerdotii, hanc habet, ergo satisfactum est menti fundatoris.

323 Q. 117. *Quid dicendum sit, si fundatio præscribat Missas certo loco vel tempore, in certo altari vel certis diebus.* R.

§. I. Qui citra necessitatem legit Missas alibi, quam in loco vel altari à fundatore designato, peccat graviter secundum *Nav. Az. Henrig Barb. Corr. l. 2. c. 11. n. 20. & 27. Castrop. t. 13. d. 1. p. 6. n. 26.* Excusatur tamen à mortali, si tantum quinquies vel sexies